

'afin de le faire plus correctement', om dat dan met zuiverder uit spraak en intonatie te doen. Moeilijk, blijkbaar, voor meeste Carpentier om zich te laten corrigeren, mogelijk had hij naast zijn karakter ook zijn beroep niet mee. Bij de tweede vermaning m de kerkeraad al direct van zijn hardhorendheid, stijfhoofdighei en hardleersheid overtuigd zijn geweest, want men besluit tegelij De la Ruelle (die dus in de coulissen stond) als lecteur te doen o treden totdat een nadere regeling zou zijn getroffen. En om Car pentier voor zijn arbeid gedurende een half jaar, nl. na de consti tutie, zes Reichsthaler uit te betalen. Een zilveren handdrukje?

Verviel hiermee ook de andere taak van de 'lecteur', nl. het vóó de dienst in de kerk de jeugd de in de school geleerde catechismu te overhoren? Gegevens ontbreken voor wat Carpentier betreft. Wel horen we van meester Peeter Heyns, die in 1590 uit Frankfu overkwam. In beter tijden in Antwerpen leider van een befaamd Franse school voor meisjes²⁰), bracht hij naar Stade voor hem i Frankfurt gedrukte Frans-Vlaamse catechismussen mee, die doo de drukker aan de kerk van Stade waren opgedragen. Via Heyn zendt de kerkeraad de man zes Reichsthaler (Roehrich p. 158, d.d. 1.2.1591). Zonder twijfel had Heyns voor een en ander gezorg toen er sprake van was dat hij zijn school uit Frankfurt over zo brengen en was hij hiermee in Stade stevig geïntroduceerd! Wel licht is hij aan de franstalige school die de kerk oprichtte werk zaam geweest nadat een benoeming van de Leidse meester Baill in najaar 1589 niet was doorgegaan. In elk geval lijkt hij met zij vrouw, Anna Smits, de meisjes volgens eigen methode de cate chismus te hebben onderwezen. Op 22 sept. 1591 laat de kerkeraa haar zeggen dat hij, de raad, wil dat de catechisatie zal worden ge geven zoals het vroeger was gedaan. En in 1592 wordt Heyns zel aangespoord om 'de meisjes die zich aan de catechisatie in de ker hebben onttrokken te 'remettre'', daar weer terug te brengen. Sil lem (1883, 572) vergist zich m.i. met te denken dat Heyns' catechi satie 'niet naar de smaak van de Waalse meisjes schijnt geweest t zijn'. Integendeel, zij waardeerden de lessen, maar voelden nie veel voor de kerkdienst. De kerkeraad daarentegen wilde he ideaal van deze catechisatie van de jongens èn meisjes en wel bei de, Waals èn Vlaams, en voor oog en oor van de gehele gemeente handhaven²¹). Dat vanaf zomer 1590 om en om in het Frans e Vlaams werd gepreekt was voor de eenheid van de gemeente uiter aard niet bevorderlijk. Mogelijk werkte hier ook een gevoel va superioriteit mee, zoals Carpentier dat wellicht heeft gevoeld in d